

Bilaga 3) Visitationspredikan

Visitationspredikan Forsa-Högs församling 12 oktober 2025

Tacksägelsedagen

”Lovsång”

Andra årgångens texter

”Jag vill tacka livet som gett mig så mycket” sjöng Arja Saijonmaa i den svenska översättningen av den chilenska frihetskämpen Violeta Parras sång Garcias de la vida. Texten i sången tar oss vidare till tack för syn, hörsel, språk, fötter, hjärta, skratt och smärta och alla möjligheter som de ger oss i livet – men fortfarande är tacket ”bara” till livet. Jag skulle vilja tacka Gud för livet, tacka Gud för allt det som gör livet möjligt, tacka Gud för allt som jag möter i livet! Allt det som tillsammans gör att jag sjunger lovsång i mitt inre, en lovsång som ibland tränger ut på utsidan i form av skratt, jubel och till och med sång! För idag på Tacksägelsedagen är temat Lovsång.

Under två dagar i den gångna veckan har jag på biskop Karins uppdrag fått genomföra en prostvisitation här i Forsa-Högs församling. Temat för visitationen har varit **”Hållbar kyrka”** och syftar på att det som ni gör nu i församlingen får verkningar in i framtiden och då är det viktigt att ni tänker igenom det ni gör så att kyrkan i Forsa-Hög finns kvar och lockar människor även framgent. Det är alltså församlingsbor och aktiva i församlingen som tillsammans bygger en hållbar kyrka. Under de här dagarna har jag hört väldigt mycket lovsång, för det finns så mycket att tacka för och en känsla av tacksamhet hos de människor jag fått möta i olika sammanhang. Nu ska man förstås vara ärlig och erkänna att det precis som i alla sammanhang där människor verkar tillsammans inte är helt friktionsfritt utan det finns ett och annat om skaver också, men ingenting som är så stort att det inte kan slipas till och göras välfungerande om man bara tar tag i det.

Visitationsdagarna inleddes med att jag träffade de anställda i församlingen. Vi samtalade utifrån Församlingsinstruktionen för Forsa-Högs församling som har ledorden öppenhet, gemenskap, delaktighet och utifrån kyrkans grundläggande uppgift (gudstjänst, undervisning, diakoni och mission) som ska genomsyra all verksamhet samt delade tankar och idéer om vilka fokusområden som skulle kunna aktualiseras vid den kommande revideringen av församlingsinstruktionen. Alla trivs i grunden med sina arbetsuppgifter och tycker att de har något att bidra med utifrån sina olika kompetenser, men det är ett litet och därmed sårbart arbetslag som ibland upplever att uppgifterna och arbetsbördan blir dem övermäktiga. Genom att ta hjälp av stiftets Servicebyrå finns möjlighet att ”städa undan” vissa hinder så att personalen kan fortsätta göra det som de är bra på utan att känna att det finns sådant som ligger över dem och hindrar dem att gå vidare i sina uppgifter. Många tankar finns för hur församlingslivet kan utvecklas och en stor vilja och önskan om att nå ännu fler än man redan gör.

Vid besök hos kyrkogårdsförvaltningen som leds av en arbetsledande vaktmästare med kyrkoherden som chef, pratade vi bland annat om att det fungerar bra att ett gemensamt arbetslag tar hand om båda kyrkogårdarna, att det finns en öppenhet i arbetslaget som gör att man vågar komma med idéer och testa nya arbetssätt.

Det är många som återlämnar gravar och vi pratade om ny syn på begravning och gravskick. I Forsa ska man anlägga en askgravplats. Både i Forsa och Hög finns tillräckligt med plats på kyrkogårdarna för att begrava i händelse av katastrof eller i värsta falla krig.

I Högs kyrka är det få kyrkliga handlingar då det inte ryms så många besökare. Detta är och har aldrig varit ett stort problem eftersom man också har tillgång till Forsa kyrka. När det gäller fastigheter i övrigt så har man inte så många tak att bekymra sig över och följer den vård och underhållsplan som finns. Forsa kyrka har nyligen renoverats utvändigt och under 2026 står Högs kyrka på tur. Så även fysiska kyrkor ser man till att göra hållbara för framtiden.

För att förstå sin samtid och kanske eventuellt säga något om framtiden är det av stort värde att veta något om sin historia. I torsdags förmiddag fick vi i Högs kyrka lyssna till två historiska föredrag. Vid det första fick vi veta med om Forsaringen och hur dateringen och tolkningen av den tillsammans med andra historiska upptäckter i närområdet ger vid handen att Hälsingland varit kristet kanske hundra till tvåhundra år tidigare än man hittills trott och där har både Hög och Forsa historiskt spelat stor roll. Under det andra föredraget fick vi veta mer om historien bakom de runstenar som nu står utanför kyrkogårdsmuren i Hög (alla runstenar i Hälsingland är kristna) och om kyrkklockor och klockstaplar, hur klockornas malm på olika sätt sjungit Guds lov genom historien både i och utanför kyrkobyggnaden.

I dagens evangelietext hörde vi om hur människor kommer till Jesus, hur något händer som får dem att prisa Gud. De hade antagligen hört att han hade något att erbjuda: ”om vi bara kommer nära honom, kan allt bli annorlunda” och när det faktiskt blev annorlunda så kunde de inte göra annat än sjunga lovsång till Gud.

Kristendomens närvaro i bygden i ungefär tusen år har naturligtvis gjort avtryck hos de människor som bor här: människor bryr sig om varandra, människor tar hand om varandra, människor lyssnar på varandra och ser varandras behov. Detta vittnar inte minst de församlingsbor som vi mött i olika konstellationer under de här dagarna om – och hur något faktiskt sker i deras liv när de kommer in i kyrkans gemenskap.

I en kristen församlings centrum står gudstjänsten och i gudstjänsten har kyrkvärdarna en viktig roll att fylla tillsammans med anställda och övriga engagerade. Kyrkvärdarna, som tjänstgör i båda kyrkorna, berättade när vi träffades i Högs församlingshem att gudstjänst firas varannan vecka i Forsa och Hög och att man tycker att det fungerar bra. Kyrkkaffet är en viktig mötesplats. I Forsa serveras kaffet i kyrkan och i Hög i församlingshemmet. Förutom söndaglig gudstjänst eller mäsas alternativt familjegudstjänst har ni också gudstjänst på Forsagården och hos Röda Korset på Kupan i Sörforsa och andra former av gudstjänster som ForsaGO! som är temamässor med musik i Forsa kyrka, då kommer de kyrkvana och de krokar arm med dem som inte så ofta går i gudstjänst. Detta visar på hur viktig musiken är i kyrkan. Körer och musikverksamhet för alla åldrar som ni har här i Forsa-Hög är särskilt viktigt och bidrar till församlingens LOVSÅNG på olika sätt. Som remissförsamling för nya psalmboken och får ni prova på att sjunga de ny psalmerna – vi fick göra det i mässan i onsdags och vi får göra det idag – och vi får alla vara med och lämna vårt omdöme om psalmen när vi lägger gröna eller röda lappar i korgen när vi går ut ur kyrkan! Ibland har ni haft Taizé-gudstjänster, men tycker inte att ni når ungdomarna som har varit eller kommer att åka till Taizé – här behöver ni göra ett nytänk och engagera ungdomarna i planering och genomförande så det blir ”deras” gudstjänst. På somrarna är det många gudstjänster ute på olika vallar i församlingen och de lockar folk som kanske inte kommer annars. En särskild slags gudstjänster är också husförhören som hålls runt om i församlingen och engagerar de som bor i det området.

För kyrkvårdarna är det viktigt att fler engagerar sig och några nya kyrkvårdar har tillkommit under det senaste året. Viktigt för att bygga en hållbar kyrka att möta önskemål om fördjupad undervisning som finns hos de unga vuxna som söker sig till gudstjänster och andra sammankomster, så att de blir kvar.

Någon kyrkvård från kyrkorådet och kyrkoherden är inventarieansvarig och tar ansvar för de kulturhistoriskt värdefulla föremålen i kyrkorna. Arbete pågår med att uppdatera inventarieförteckningarna.

I onsdags kväll fick vi vara med ungefär fyrtio ungdomar i ungdomsgruppen och äta tacos och samtala bland annat om ”varför de är där”. För de allra flesta ungdomar har det varit konfirmationstiden som fått dem att upptäcka kyrkan och många har gått vidare till att både vara delaktiga i ungdomsgruppen och att vara unga ledare för nya konfirmandgrupper – och man kommer tillbaka år efter år för gemenskapen, för att man blir sedd, för att man vill ta hand om andra, nya, ungdomar som kommer. Vid samtalet frågade jag ungdomarna om de tror att de skulle kunna ”lära” en ny präst hur man har konfirmander i Forsa-Hög om nuvarande präst/präster inte är kvar, Det är de övertygade om att de kan, inte själva undervisningsbiten, men allt runt omkring som gör konfirmandtiden i Forsa-Hög så speciell. Bra att höra eftersom det finns risk att en så speciell verksamhet som under lång tid haft samma ansvarige blir personbunden, men här är den alltså ”ungdomsbunden” och ”ungdomsdriven” också! En önskan hos ungdomsgruppen är att de ska få mer undervisning för att vara bättre förberedda att möta nya konfirmander och även kunna ta ett större ansvar framöver.

En verksamhet i Forsa-Hög, eller egentligen i Hög, som jag särskilt bett att få besöka, trots att de har fått besök vid åtminstone tre tidigare visitationer var 11-kaffe i Hög. Inte så konstigt förresten att de fått besök förut eftersom de i november firar 20-årsjubileum! Dåvarande diakonen i församlingen hade försökt starta samlingsplatser med kaffe i både Forsa och Näsvisen, med klen resultat, men i Hög blev det napp och full pott, och de håller som sagt på än. Samtidigt som många återkommer vecka efter vecka sprider sig ryktet om gemenskapen, glädjen, leverpastejsmörgåsen med mera och det tillkommer nya deltagare så att verksamheten inte dör ut för att några på grund av ålder och annat inte längre kan vara med. Idag är det helt och hållet ideella volontärer som turas om att ordna med kaffe och annat till träffarna men oftast kommer det ändå någon präst och delar gemenskapen.

Vid möte på torsdagskvällen med ett trettiotal representanter för de cirka tvåhundra volontärer som finns i församlingens verksamhet framgick det återigen tydligt att kyrkan i Forsa-Hög är viktig för många och att det finns många verksamheter att engagera sig i för de som är intresserade. Tidigare har vi mött unga ledare och 11-kaffeansvariga och bland de röster som hördes här fanns engagemang i syföreningar, som kyrkvård, som värd för väg- och sevärhetskyrka, jul- och påskvandringar, körsångare, husförhör, sommarkryss, kaffegrupp, vallgudstjänster – jag ber om ursäkt om jag missat någon – verksamheter som inte skulle fungera utan alla volontärer. Vägarna till att bli volontär är många någon följde med engagerade föräldrar, någon kan fotografera och blev tillfrågad om att dela bilder, någon har jobbat i kyrkan och vill fortsätta vara med eftersom kyrkan är viktig, någon känner sig behövd, någon får vara till för andra, någon togs om hand i en svår tid och vill ge något tillbaka, någon kom med genom sången och kören, men gemensamt för alla är att man känner sig väl mottagen. Vinterfesten för volontärerna och utfärder till exempel till Undersvik är viktigt eftersom det gör att man verkligen känner sig uppskattad.

För att Svenska kyrkan i Forsa-Högs församling ska kunna finnas in i framtiden behövs alla ni med era unika gåvor. Tänk er 200 ideella som någon slags levande ”kyrk-pratare” som berättar för andra om sitt engagemang och om vad som händer i kyrkan. Då når lovsången långt utanför kyrkans murar!

På tal om att nå utanför kyrkans murar: på torsdag lunch hade vi ett möte med ICA-handlaren i Forsa och representanter från Röda Korset, ytterligare några som vill kyrkan väl i närsamhället och som, utan att direkt vara ”kyrkfolk” sjunger lovsång över kyrkans insatser ute i samhället. Forsa-Högs församling distribuerar presentkort på mat till behövande, något som inte skulle vara möjligt om inte Röda Korset köpte dessa presentkort hos ICA-affären. Röda Korset tillhandhåller också presentkort för att handla kläder på secondhandbutiken Kupan. Tidigare har kyrkan och Röda Korset samarbetat kring julfika i Röda Korsets lokaler på julafton, tyvärr har de just nu platsbrist, men det kanske kan åretupptas. Med ICA förs samtal om att ha en ”kyrkbänk” utanför affären där man kan träffa en präst eller någon annan kyrkans representant på bestämda och ibland obestämda tider. Tillsammans gör allt detta att fler får höra talas om kyrkans verksamhet vilket i förlängningen också leder fram till budskapet om Jesus och att fler kommer för att de hör att kyrkan har något att erbjuda som håller i längden och lovsångens brus blir allt starkare.

För de förtroendevalda i församlingen stundar snart nya tider eftersom det nyligen varit kyrkoval. Även om det förmodligen inte blir några omvälvande förändringar i kyrkofullmäktige och kyrkoråd, så är det ett tillfälle för omstart och nytänkande. Vid mitt möte med personalen pratade jag om församlingsinstruktionen, något som de förtroendevalda har att ta tag i och arbeta med i sin egenskap av beslutande, men för att kunna göra det behöver ni först se till att församlingen långsiktigt lever upp till de fyra bärkrafterna (pastoral, organisatorisk, demokratisk och ekonomisk). Biskopen och ärkebiskopen har tillsammans med oss prostar tagit fram ett alldeles utmärkt studiematerial ”Andens snurr i församlingen” som ni i det nya kyrkorådet kan ha till hjälp för att sätta er in i detta. Eftersom jag vid samtalet med er hörde att ni alla vill kyrkan väl tror jag att ni under den nya mandatperioden också kommer att fatta beslut som leder till en hållbar kyrka.

Jag vill tacka Gud som har gett mig livet så att jag får vara med om så mycket! Alla behöver vi ha en positiv grundinställning där tack och tacksamhet är utgångspunkt i livet så att varje dag fylls av hjärtats lovsång / En sång, ett jubel till Gud i tacksamhet för allt gott som Gud låter ske med och omkring mig. I evangelietexten får vi se hur Jesus botar de människor som kommer – hjälper dem så att de får ett bättre liv – och höra deras lovsång – deras glädje över hur livet förändrats när Jesus ser dem. Det står inte att de var tacksamma, men att de prisade Gud. De lovsjunger Gud för det Jesus gör med dem och deras liv – inte sin egen förträfflighet!

Ni ger uttryck för att ni är en stark församling där relationen mellan ideella och anställda gör att ni bygger församling där det är på allvar och man inte glömmer vad som är ert uppdrag!

När människor blir sedda av Jesus, genom andra människors ögon, händer något i deras liv så att de sjunger lovsång till Gud och tillsammans bygger de en hållbar kyrka, inte för sin egen, men för Guds skull, andra människor till hjälp och glädje! Det får du vara en del av i Forsa-Högs församling.

Amen